

Ένα προλόγισμα

Όταν λέμε ν' αττικίσουμε, δεν εννοούμε

- Να πιθηκίσουμε αρχαϊστί τετριμμένες φράσεις του τύπου «πῶς ἔχεις ὑγείας;» κ.α.
- Να συνθέσουμε ένα τεχνητό και νοηματικά αφυδατωμένο κομμάτι λόγου, συρράφοντας γλωσσικά απολιθώματα του τύπου «δοῦναι καὶ λαβεῖν» κ.α.
- Να καταφύγουμε σε μια κληρικοπρεπή αρχαίζουσα ,που, στο κάτω κάτω, είναι εκδοχή -λιγότερο ή περισσότερο συζητήσιμη- της νεοελληνικής.

Ποιο είναι, λοιπόν, το διακύβευμα;

Αν μπορούμε και πώς μπορούμε να ντύσουμε σε αττικό γλωσσικό ρούχο σύγχρονες ματιές, αγωνίες, παραστάσεις και νοήματα που σχετίζονται με την τωρινή πραγματικότητα, αναδεικνύοντας τον δυναμισμό αυτού του ιδιώματος στην αναφορική διάσταση της γλώσσας.

Ποιος ο λόγος να το κάνουμε;

- Όχι από ανιστόρητη αρχαιοπληξία
- Όχι από φαιδρή «ελληνοψυχία»
- Όχι, σε καμιά περίπτωση, από εθνικισμό. Ο εθνικισμός, έστω και πολιτιστικά μασκαρεμένος, δεν είναι παρά ένα ιδεολόγημα που, αν δεν κινείται στο χώρο της πολιτικής αγυρτείας, στοχευμένα υπηρετεί αντιδραστικά κυριαρχικά κέντρα

Τότε ποιο είναι το κίνητρο;

Να πάρουμε μέρος σ' ένα διανοητικό αγώνισμα, «μιαν ελευθέρια τέχνη», και να καρπωθούμε τις συγκινήσεις που μας χαρίζει. Έχοντας, μάλιστα, την τύχη να είμαστε ελληνόφωνοι -είτε Έλληνες το γένος είτε όχι- μπορούμε αμεσότερα ν' απολαύσουμε την αναμέτρηση με μια παλιότερη, αλλά και με τη συγκαρινή με μας μορφή μιας γλώσσας, τόσο πολύ βαφτισμένης στον πολιτισμό, εκφραστικά εκλεπτυσμένης, νοηματικά ερρωμένης και μορφικά σμιλεμένης.

Πρέπει, όμως, να πω κι αυτό

Αν το αττικό ιδίωμα, που προσπαθούμε αττικίζοντας ν' ανασυνθέσουμε, μπορεί να μας συνεπάρει, εξίσου θα μας συναρπάσει με την εκφραστική της τόλμη και τη χυμώδη πλαστικότητά της η νέα ελληνική, η γλωσσική μας πατρίδα, δουλεμένη στο στόμα του λαού και με τη γραφίδα των εργατών της εθνικής μας λογοτεχνίας, των παλιότερων αλλά και των τωρινών.

Αυτά και τα παρακάτω στην κρίση σας.

Κείμενο συνταγμένο στην αττική διάλεκτο

Περὶ τῶν Ἑλληνικῶν

Ἀποβλέψας τις ἐς τὰ τῇ Ἑλλάδι νυνὶ παρόντα οὐκ ἂν ἀδίκως κατὰ πάντα παρασταίῃ αὐτῷ γινώσκειν ὥς ἀπόρως ἔχει τὰ πράγματα.

Τὸ μὲν πλῆθος ἄπελπί ἐστιν ἀπορία χρημάτων καὶ ὑποδυσφορεῖ τῷ τῶν τελῶν ἄχθει καὶ ταῦτα πολλῶ

Νεοελληνικό γλωσσικό ισοδύναμο

Για το ελληνικό πρόβλημα

Αν κανείς στρέψει το βλέμμα του στις τωρινές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα, θα είχε κάθε δίκιο να σχηματίσει την άποψη ότι, όπως δείχνει, η κατάσταση είναι αδιέξοδη.

Η πλειονότητα του λαού είναι σε απόγνωση που στερεύει από χρηματικούς πόρους και συνθλίβεται

πλεόνων ἢ ὅσον φέρειν δύνασθαι. Οἱ δὲ τὰ τῆς πόλεως πράττοντες, οἱ ἐν ἀρχῇ μάλιστα ὄντες, εἶπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε ὑβρίζοντες διατελοῦσι, περιορῶντες τοὺς δημότας πενομένους καὶ μόνον οὐχὶ ἀνάστατον τὴν Ἑλλάδα γιγνομένην πᾶσαν. Ὡς μετὸν δὲ τῷ δήμῳ τοῦ μὴ τοὺς νόμους κυρίους εἶναι, τῆς ἀδικίας καὶ τῆς τῶν τοῦ κοινοῦ χρημάτων διαρπαγῆς οὐδὲ ἀξιοῦσιν οὗτοι μετ' εὐδοξίας πλήθους, πρὸς ἅττα ἂν σφίσι δόξη, ἄρχειν. Περὶ πλείονος δὲ ποιοῦνται ἔπεσθαι ὅτῳ ἂν ἀλλογενεῖς κελεύωσιν ὥς χειρωσόμενοι, οὐχ ἥττον ἐξανδραποδιούμενοι τὴν τῶν Ἑλλήνων πόλιν. Ὡστε οὐκ ἂν ἀδίκως τις φαίη ἡμᾶς ἤδη χρῆσθαι πολιτεία πολλοῦ δεούση τοῦ ἐλευθέρως καὶ δημοτικῶς ἔχειν. Ὅ τι δὲ νῦν πρακτέον οὐκ ἔστιν ὅστις ἀκριβῶς καὶ ἀσφαλῶς ἂν διδάξειε. Πᾶσιν ὅμως ἡμῖν, ἄρχουσι καὶ ἀρχομένοις, ὡμολογημένον ἔστω ὅτι ἀμηχάνως ἂν ἔχοι τάς ἀπορίας ἀστασιάστως τινὰ διαλύσασθαι, εἰ μὴ προέλοιτο καὶ μάλιστα σπουδαῖον ἡγήσαιτο το μέλλον συνοίσειν τῷ πλήθει τῶν	απ' το ἀσῆκωτο φορτίο των χρηματικῶν επιβαρύνσεων που της ἔχουν επιβάλει, και μάλιστα πολύ περισσότερων απ' ὅσο μπορεί ν' αντέξει. Οι πολιτικοί, ἐξάλλου, κυρίως αὐτοὶ που εἶναι στην κυβέρνηση, περισσότερο παρά ποτέ, δείχνουν σταθερά αλαζονική συμπεριφορά, χωρίς να τους ενδιαφέρει που οι ἄνθρωποι του λαοῦ ἔχουν φτωχύνει και η Ελλάδα βρίσκεται στο χεῖλος της καταστροφῆς. Με την αντίληψη, μάλιστα, ὅτι τάχα ο λαός ἔχει μερίδιο ευθύνης που οι νόμοι δεν είχαν ισχύ, οι ἠθικές και δικαιοκῆς αρχές δεν γίνονταν σεβαστές και που σημειώθηκε καταλήστευση του δήμοσιου χρήματος, αὐτοὶ δεν θεωροῦν καν ἐπιβεβλημένο να κυβερνοῦν ἔχοντας εξασφαλίσει τη συναίνεση της πλειοψηφίας προς ὅποιες τυχόν αποφάσεις παίρνουν. Αντίθετα, θεωροῦν σημαντικότερο να συμμορφώνονται με ὅποιες τυχόν ἐντολές και ὁρους υπαγορεύουν ξένοι με πρόθεση να χειραγωγήσουν, μᾶλλον να υποδουλώσουν την ἐλληνική πολιτεία. Επομένως, δε θα εἶχε κανεῖς ἀδικο να ισχυριστεῖ ὅτι ζούμε σ' ἓνα πολιτικό σύστημα που πολύ απέχει ἀπὸ το να θεωρεῖται ανεξάρτητο και δημοκρατικό. Τι πρέπει τώρα να κάνουμε κανεῖς δε θα μπορούσε να το υποδείξει κάνοντας προτάσεις που να ἔχουν ἀκριβή προσανατολισμό και να μην εμφανίζουν κενά. Ας αποτελεῖ, ὅμως, κοινὴ ὅλων μας παραδοχή, τόσο ἐκείνων που ἔχουν κυβερνητικές ευθύνες, ὅσο και των ἀποδεκτῶν της κυβερνητικῆς
--	--

δημοτῶν -Ἑλλήνωντε καὶ παρεπιδημούντων- τῶν χειμαζομένων καὶ πονούντων ὥστε πορίζεσθαι τὰ ἐπιτήδεια ἐν δεινοτάτοις.	πολιτικής, ὅτι δεν υπάρχει τρόπος να ἄρει κανεῖς τα αδιέξοδα, αποφεύγοντας κοινωνικές συγκρούσεις και διχασμούς, αν δεν ἔχει ως κυρίαρχη ἐπιλογή και δε θεωρεῖ ἀπόλυτη προτεραιότητα μια πολιτική που θα υπηρετεῖ τα λαϊκά συμφέροντα—τόσο των Ελλήνων ὅσο και των μεταναστών-οι οποίοι βασανίζονται και μοχθούν για να τα βγάλουν πέρα σε μια ἐξαιρετικά δύσκολη συγκυρία..
---	---

Τοσαῦτα μοι εἰρήσθω Ἀς εἶναι αὐτά τα λόγια μου μόνο!

Ἔρρωσθε! Νά ᾽στε καλά

Για τα παραπάνω φταίει ο Νεκτάριος Χατζηανδρέου